

Pécsi Járásbíróság
3.P.21.916/2021/38. szám

A Pécsi Járásbíróság dr. Vanya-Szabó Ágnes ügyvéd (7090 Tamási, Szabadság utca 41/A. szám alatti székhelyű) által képviselt Bátaszék Város Önkormányzata felperesnek – dr. Szolnoki István és dr. Tóth Tünde kamarai jogtanácsos és jogi előadó (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 4.) által képviselt Miniszterelnökség (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 4. szám alatti székhelyű) alperes ellen 4.634.615 forint megfizetése iránti perében meghozta az alábbi

ítéletet:

A bíróság a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg 109.038 (százkilencezer-harmincyolc) forint perköltséget az alperesnek.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Pécsi Törvényszékhez, mint másodfokú bírósághoz címzett, de a Pécsi Járásbíróságnál írásban, három egyező példányban benyújtható vagy az ügyfélfogadási napon jegyzőkönyvbe foglalható fellebbezésnek van helye. Az elektronikus kapcsolattartásra köteles fél a fellebbezést kizárólag elektronikus úton terjesztheti elő.

Az elsőfokon jogi képviselővel eljáró fél számára a másodfokú eljárásban a jogi képviselet kötelező, a jogi képviselő közreműködése nélkül előterjesztett fellebbezést a bíróság – hiánypótlási felhívás kiadása nélkül – visszautasítja, kivéve ha a fellebbezésben – a perben első ízben – bejelenti a jogi képviselő nélküli eljárásra való áttérését. Az erre jogosult fél pártfogó ügyvédi képviselet biztosítása iránti esetleges kérelmét a lakóhelye/székhelye szerint illetékes járási hivatalnál működő jogi segítségnyújtó szolgálatnál terjesztheti elő. A nem szabályszerű módon, elektronikus úton előterjesztett fellebbezést a bíróság - hiánypótlási felhívás kiadása nélkül – visszautasítja.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri, a bíróság azt indokoltnak tartja, vagy tárgyaláson foganatosítható bizonyítást kell lefolytatni. A fellebbező félnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmét a fellebbezésben kell előterjesztenie. A fellebbező fél ellenfele a fellebbezés kézbesítésétől számított tizenöt napon belül tárgyalás tartását kérheti.

Indokolás

- [1] A felperes és a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, az alperes jogelődje, 2010. február 4. napján támogatási szerződést kötött egymással, amelynek azonosító száma DDOP-3.1.2/2F-2f-2009-0020 volt. A szerződés tárgya az „Bátaszéki integrált mikrotérségi közoktatási hálózat és központjának kialakítása” című projekt költségeinek az Európai Regionális Fejlesztési Alapból és a hazai központi költségvetési előirányzatából vissza nem térítendő támogatás formájában történő finanszírozása volt. A projekt keretében a felperes az elszámolható költségek 84,71%-áig, legfeljebb 996.697.235 forint erejéig, kapott támogatást a fenntartásában lévő oktatási intézmények felújítási, bővítési munkái, valamint eszközbeszerzései támogatására.

- [2] Az így finanszírozott projektek megvalósulását követően az alperes jogelődje a felperes részére a szerződés alapján járó támogatás teljes összegét folyósította. Ezt követően a Regionális Fejlesztési Operatív Programot Irányító Hatóság 2013. március 12-én kelt levelével tájékoztatta a felperest, hogy a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség a 2007-2013. programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és Kohéziós Alapból származó támogatása felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet 84. § (4) bekezdése alapján a utólagos ellenőrzés keretében szabálytalansági eljárást indított egy a támogatott projekt keretében lefolytatott közbeszerzési eljárás miatt.
- [3] Az eljárást 2013. június 20. napján a Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága a 49C/358/11/2013. számú határozatával azzal zárta le, hogy megállapította a közbeszerzési eljárások során szabálytalanság történt, erre tekintettel pénzügyi korrekcióként elrendelésre került a korábban kifizetett összegből. Ez alapján elrendelték 3.912.423 forint visszakövetelését. A határozatban az eljáró hatóság tájékoztatta a felperest, hogy annak kézhezvételétől számított 10 napon belül lehet ellene jogorvoslással élni.
- [4] A döntéssel szemben a felperes 2013. július 4. napján jogorvoslati kérelmet terjesztett elő. A jogorvoslati kérelmet az alperes bírálta el azzal, hogy a korábbi szabálytalansági döntést helybenhagyta. Ezzel egyidőben tájékoztatta a felperest 2016. február 24-én, hogy a vonatkozó kormányrendelet értelmében további jogorvoslati kérelem előterjesztésének nincs helye.
- [5] A jogerős döntésre tekintettel a Magyar Államkincstár EU Támogatási Főosztály Felülvizsgálati Osztálya 2017. április 10. napján felszólította a felperest, hogy a döntés alapján 3.912.423 forint tőkét és 644.853 forint kamatot fizessen meg a Magyar Állam részére.
- [6] Ezt követően a felperes kezdeményezte még egy alkalommal a jogerős döntésnek a felülvizsgálatát a 2017. május 11. napján kelt levelével, amelyet azonban a Nemzetgazdasági Minisztérium RFP Jogi és Felülvizsgálati Főosztálya NGM/18067/1/2017. szám alatt a 2017. július 25. napján kelt levelével elutasított. Ezért a felperes a szabálytalansági eljárásban megállapított összeget az Államkincstár javára megfizette.
- [7] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest kártérítés jogcímén 4.634.615 forint és járulékai megfizetésére.
- [8] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.
- [9] A kereset **alaptalan**.
- [10] A bíróság a fenti tényállást a peres felek nyilatkozatai, a felek által csatolt okirati bizonyítékok alapján a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 279. § (1) bekezdésében foglalt mérlegeléssel állapította meg.
- [11] Az alperes vitatta, hogy a perbeli követelésért helytállással tartozik, ezért több alkalommal terjesztett elő a felperes más alperes perbevonása iránti kérelmet. Azonban tekintettel arra, hogy az alperes elismerte (38. számú jegyzőkönyv), hogy a per alapjául szolgáló jogviszony tekintetében az eljáró szervek jogutódja, a felperes nem tartotta fenn a továbbiakban a további alperesek perbevonása iránti kérelmét, így erről a bíróságnak döntenie nem kellett.

- [12] A Pp. 7. § 8. pontja szerint jogalap: az az anyagi jogi jogszabályi rendelkezés, amely az alanyi jogot közvetlenül keletkeztető tényeket meghatározza és annak alapján az igény támasztására feljogosít.
- [13] A Pp. 170. § (2) bekezdése szerint a keresetlevél érdemi részében fel kell tüntetni többek között:
b) az érvényesíteni kívánt jogot a jogalap megjelölése útján,
c) az érvényesíteni kívánt jogot és a kereseti kérelmet megalapozó tényeket,
d) az érvényesíteni kívánt jog, a tényállítás és a kereseti kérelem közötti összefüggés levezetésére vonatkozó jogi érvelést.
- [14] A Pp. 342. § (3) bekezdése szerint törvény eltérő rendelkezése hiányában az érdemi döntés nem terjedhet ki olyan jogra, amelyet a fél a perben nem állított.
- [15] A fenti eljárásjogi rendelkezések értelmében a bíróságot a döntés meghozatalakor a fél által állított jog köti. A jogállítás körében a felperes a jogalap megjelölése útján már a keresetlevelében köteles felhívni azt az anyagi jogi jogszabályi rendelkezést, amely az alanyi jogot közvetlenül keletkeztető tényeket meghatározza és annak alapján az igény támasztására feljogosítja.
- [16] A felperes a keresetlevelében ezt elmulasztotta, a bíróság hiánypótlási felhívására is csak a felek jogviszonyára irányadó a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 198. §-át jelölte meg. Ennek értelmében a szerződésből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére.
- [17] Mivel ezen jogszabályhely további jogszabályhely megjelölése nélkül nem keletkeztet olyan alanyi jogot, amely önmagában igény érvényesítésére jogosítaná fel a felperest a bíróság megítélése szerint a felperes nem tett eleget a jogalap megjelölésére vonatkozó kötelezettségének. Továbbá nem vezette le az összefüggést a megjelölt jogszabályhely és a kereseti kérelem között.
- [18] A Pp. 237. § (1) bekezdése alapján, ha a fél perfelvételi nyilatkozata – e § alkalmazásában ideértve a keresetlevelben feltüntetett nyilatkozatokat is – hiányos, nem kellően részletezett vagy ellentmondó, a bíróság közrehat abban, hogy a fél a perfelvételi nyilatkozatát teljeskörűen előadja, illetve annak hibáit kijavítsa.
- [19] Mivel a kereset közlését és az érdemi ellenkérelem előterjesztését követően ezen okból a keresetlevél visszautasításának nincs helye, és az eljárás sem szüntethető meg továbbá a fentiek szerint a felperes perfelvételi nyilatkozata olyan hiányosságban szenvedett, amely akadályát képezte a kereset érdemi elbírálásának a bíróság anyagi pervezetést alkalmazott. Erre figyelemmel a felperes 37. sorszám alatti perfelvételi nyilatkozatában jogalapként megjelölte a Ptk. 318. §-a szerinti szerződésszegéssel okozott kár megtérítésének anyagi jogi szabályait.
- [20] Továbbá a perfelvételi tárgyaláson akként nyilatkozott a felperes, hogy azzal okozott kárt részére az alperes és jogelődje, hogy jogszerűtlenül járt el, amikor a támogatás részbeni visszatérítéséről döntött. Ezen alapul kártérítési igénye.
- [21] A Ptk. 318. § (1) bekezdése szerint a szerződésszegésért való felelősségre, valamint a kártérítés mértékére a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a kártérítés mérséklésének – ha a jogszabály kivételt nem tesz – nincs helye.

- [22] A Ptk. 339. § (1) bekezdése szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.
- [23] A fent kifejtettek szerint a bíróság a felperes által perben állított joghoz és tényekhez kötve van. Azon nem terjeszkedhet túl.
- [24] A felperes keresetében annak tartalma szerint arra hivatkozott, hogy az alperes, illetve jogelődjei jogszerűtlenül jártak el, amikor a közbeszerzési eljárások szabálytalanságát megállapították, és pénzügyi korrekciót írtak elő. Erre figyelemmel a felperes azt állította, hogy az alperes által meghozott közigazgatási határozatok jogszerűtlenek voltak, így ezáltal kára keletkezett. Tekintettel arra, hogy a bíróságot a felperes által megjelölt jogcím köti, nem rendelkezhetett az ügy áttételéről a Pécsi Törvényszékre hatáskör hiányában. Bár a felperes nyilatkozatainak tartalma szerint közhatalom gyakorlásával okozott kár megtérítést, esetlegesen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát kérte, az alapul fekvő megjelölt jogcímhez, így a szerződésszegéssel okozott kár megtérítéséhez a bíróság kötve van. Erre tekintettel áttétel elrendeléséről sem rendelkezhetett, érdemben kellett határoznia a keresetről.
- [25] Az alperes, illetve jogelődjei, amikor a támogatásként átutalt összeg részbeni visszatérítésről döntöttek a 2007–2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet rendelkezései alapján jártak el.
- [26] A hivatkozott jogszabály a felek jogviszonyára, és az azzal kapcsolatos szabályokra speciális eljárásrendet ír elő. Egy külön közigazgatási eljárást a szabálytalanságok kezelésével kapcsolatban.
- [27] A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 4. § (1) bekezdése értelmében a közigazgatási jogvita tárgya a közigazgatási szerv közigazgatási jog által szabályozott, az azzal érintett jogalany jogi helyzetének megváltoztatására irányuló vagy azt eredményező (3) bekezdés szerinti cselekményének, vagy a cselekmény elmulasztásának (a továbbiakban együtt: közigazgatási tevékenység) jogszerűsége. A (3) bekezdés szerint közigazgatási cselekmény a) az egyedi döntés; c) az egyedi ügyben alkalmazandó – a jogalkotásról szóló törvény hatálya alá nem tartozó – általános hatályú rendelkezés; és d) a közigazgatási szerződés.
- [28] A Kp. 4. § (7) bekezdés 1. pontja szerint közigazgatási szerv: a) az államigazgatási szerv, és annak önálló feladat- és hatáskörrel felruházott szervezeti egysége és közege...
- [29] A Kp. 5. § (1) bekezdése szerint a bíróság a közigazgatási jogvitát közigazgatási perben bírálja el.
- [30] A Kp. 7. § (1) bekezdése alapján elsőfokon ítélik az a) a közigazgatási kollégiummal működő törvényszék (a továbbiakban: törvényszék).
- [31] Mivel a perben a felperes által kifogásolt egyedi döntést államigazgatási szerv hozta a polgári bíróság ennek törvényességének felülvizsgálatára hatáskörrel nem rendelkezik, így azt érdemben nem vizsgálhatta, hogy ez a közigazgatási határozat megfelelt-e a jogszabályoknak vagy sem. Ez akkor is irányadó, ha maga a vonatkozó közjogi szabályozás nem adott lehetőséget a döntés bírósági felülvizsgálatára. Ennek értékelésére adott esetben a közhatalom gyakorlásával okozott károk megtérítése körében a jogorvoslati út kimerítése tekintetében kerülhet sor.

- [32] A bíróságnak ebből kifolyólag abból kellett kiindulni, hogy a felperes keresete alapjává tett és sérelmezett fizetési kötelezettség egy jogerős közigazgatási határozaton alapul. Erre figyelemmel a felperes hivatkozásával ellentétben nem volt megállapítható az előadott jogi érvelés és tények alapján, hogy az alperes, illetve jogelődjei szerződösszegést követtek volna el a felperessel szemben. Egyrésztől egybehangzóan nyilatkoztak a felek akként, hogy a megkötött támogatási szerződés teljes egészében teljesedésbe ment, az alperes, illetve jogelődje a támogatás teljes összegét folyósította a felperes részére. Ezt követően pedig külön eljárásrendben meghozott közigazgatási határozat alapján rendelte el a visszatérítést az alperes, amelyet önként teljesített a felperes. Erre figyelemmel szerződösszegés nem merülhetett fel.
- [33] Mindezek alapján a bíróság a felperes keresetét, mint jogalapjában alaptalant elutasította.
- [34] A bíróság ítélete alapján az alperes pernyertes, így a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján perköltségének megtérítését kérhette a felperestől.
- [35] A perköltség körében az alperes oldalán az eljáró jogtanácsos 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet (Rendelet) 3. § (2) bekezdésének a.) pontja alapján megállapított 109.038 forint munkadíja merült fel. A bíróság a perben feljegyzett illeték viseléséről a felek pervesztességének, pernyertességének arányában rendelkezett a Pp. 101. § (1) bekezdése alapján.
- [36] Figyelemmel a felek személyes illetékmentességére a feljegyzett illetéket az állam viseli.

Pécs, 2023. november 9.

Dr. Tóth András s.k.
bíró